

Pedagogisch beleidsplan Thuishuis De Speelhoek

Thuishuis De Speelhoek
Kerkeweg 10 a
8485 JJ te Munnekeburen

1 Inleiding	4
2 Visie	5
3 Opvoedingsdoelen	6
3.1 waarborgen van emotionele veiligheid	6
3.2 ontwikkeling van persoonlijke competentie	7
3.3 ontwikkeling van sociale competentie	10
3.4 overdracht van waarden en normen	11
4 Werkwijze binnen Thuishuis de Speelhoek	13
4.1 groepssamenstelling	13
4.2 dagindeling	14
4.3 openingstijden	15
4.4 ziekte	16
4.5 slapen	16
4.6 voeding	16
4.6.1 afspraken en rituelen rondom het eten	16
4.7 zindelijkheid	17
4.8 activiteiten in de groepen, binnen en buiten het Thuishuis	18
4.8.1 dagopvang en peuteropvang	19
4.8.2 BSO opvang	19
4.9 afspraken rondom gevoelige onderwerpen	20
5 Ouderbeleid	23
5.1 kennismaking	23
5.2 intake en wenbeleid	23
5.3 halen en brengen	24
5.4 schriftje	24
5.5 oudergesprekken	24
5.6 oudercommissie	25

6 Organisatie	26
6.1 personeel	26
6.2 vervanging	26
6.3 stagiaires	26
6.4 ontwikkelingsgericht werken	27
6.4.1 observeren, signaleren	28
6.4.2 begeleiding, vervolgstappen	28
6.4.3 rol van de ouders	28
6.5 pedagogische ondersteuning	29
6.6 Pedagogisch beleidsmedewerker – coach	
6.7 protocollen	30
6.7.1 meldcode	30
6.7.2 medicijngebruik	30
6.8 privacy	30
6.9 verzekeringen	31

1. Inleiding

Dit pedagogisch beleidsplan is geschreven door Jeannette Koopmans, ondernemster van Thuishuis de Speelhoek.

Voor u ligt het pedagogisch beleid van Thuishuis de Speelhoek. Het is geschreven om betrokken partijen een beeld te geven welke uitgangspunten en werkwijze er gebruikt worden bij de omgang, verzorging en opvoeding van de kinderen in Thuishuis de Speelhoek. Het pedagogisch beleidsplan geldt als de basis voor het handelen en zorgt er voor, dat de leiding (invalkracht, stagiaire etc.) op eenduidige manier handelen. Voor ouders en de GGD is het een weergave van hoe de opvang vorm krijgt in de praktijk.

In Thuishuis De Speelhoek ben ik, Jeannette Koopmans, het vaste gezicht op de groep. Ik woon samen met Erwin Boezerooy. We wonen in Scherpenzeel en hebben drie kinderen: een zoon en twee dochters.

In Thuishuis De Speelhoek vang ik kinderen op in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar. Thuishuis de Speelhoek biedt een combinatie van kleinschalige kinderopvang (0 tot 4 jaar), peuteropvang (2 tot 4 jaar) en 2 groepen buitenschoolse opvang (4 tot en met 6 jaar en een groep van 7 tot en met 12 jaar) aan. De opvang vindt plaats in drie groepsruimtes: een voor de combinatie van peuteropvang en dagopvang en twee ruimtes voor de afzonderlijke BSO-groepen. Het Thuishuis is gevestigd bij de basisschool de Aventurijn in Munnekeburen. Thuishuis De Speelhoek biedt, naast hele en halve dagen opvang, ook incidentele opvang, peuteropvang, voorschoolse opvang en vakantieopvang. Bij Thuishuis De Speelhoek worden de kinderen naar school gebracht en opgehaald.

Ik heb de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan in het werken met kinderen, door 9 jaar in een kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang te werken. Vanaf 2008 ben ik werkzaam als gastouder en daarvan 3 jaar zelfstandig. Hierbij heb ik enige ervaring opgedaan met kinderen in verschillende leeftijden en heb ik een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Dit geldt ook voor kinderen, bij wie de ontwikkeling anders kan verlopen (onder andere voor kinderen met ADHD en PDDNOS).

Nadat ik de leergang kleinschalige kindercentrum heb gevolgd bij Stichting Thuishuis en naast de ervaring die ik heb opgedaan, heb ik mijn eigen ideeën over de kinderopvang ontwikkeld en mijn kleinschalige kindercentrum kunnen openen. Door deze ontwikkelingen heb ik mijn droom kunnen verwezenlijken én kan ik mijn eigen ideeën echt in de praktijk brengen! Zo vind ik het belangrijk, kinderen voldoende gelegenheid te bieden om vrij te spelen. De naam van mijn Thuishuis geeft dit belang ook aan! Ieder kind krijgt in Thuishuis De Speelhoek de kans om "spelenderwijs op ontdekkingsreis te gaan". Een kind speelt niet om zich te ontwikkelen maar ontwikkelt zich "al spelend" in de wisselwerking met zijn of haar omgeving!

Thuishuis De Speelhoek maakt deel uit van de franchisemodule Stichting Thuishuis. Stichting Thuishuis zorgt ervoor, dat Thuishuizen blijven voldoen aan wet- en regelgeving. De Stichting verzorgt verder de facturering aan de ouders, organiseert een ruim aanbod van bijscholing, komt twee keer per jaar op huisbezoek en ondersteunt bij vragen en problemen. Er is bij Stichting Thuishuis ook een pedagoog in dienst waar ik altijd terecht kan met vragen.

2. Visie

Alle kinderen mogen er zijn en ieder heeft op zijn of haar manier speciale persoonlijke aandacht nodig.

Thuishuis De Speelhoek biedt opvang in een veilige omgeving in huiselijke sfeer, waar kinderen en ouders zich welkom en prettig voelen. Een omgeving waar kinderen zich gewaardeerd en geborgen voelen. Een plek waar je erbij hoort, waar je jezelf kunt zijn en waar aandacht is voor jouw verhaal en emoties. Ieder kind krijgt de verzorging waar hij/zij behoefte aan heeft.

Verder mag ieder kind zijn wie het is. Om zich gelukkig te voelen in een groep en later in de samenleving is het van belang te weten wat de normen en waarden zijn. Binnen Thuishuis de Speelhoek worden de kinderen al op een jongere leeftijd de morele ontwikkeling meegegeven. Wij houden de ontwikkeling van ieder kind nauwlettend in de gaten en dragen zorg voor een positieve ontwikkeling.

De Speelhoek zorgt ervoor dat ieder kind het materiaal kan vinden waaraan het voor zijn of haar handelen, voelen en denken behoefte heeft. Door jongere kinderen in hun spelkeuzes te observeren en grotere kinderen middels participatie ruimte te geven aan eigen voorkeuren, hebben we de mogelijkheid om in te spelen op de eigen beleving van ieder kind en vormt dit telkens het uitgangspunt van diverse activiteiten en spelvormen.

Spelen hoort erbij in Thuishuis De Speelhoek, want spelen is plezier, bewegen, creatief zijn, sociale relaties aangaan, zelf ervaren en ontdekken: spelend leren is voor kinderen dé manier om zich te ontwikkelen.

In Thuishuis De Speelhoek gaan kinderen al spelend op ontdekkingsreis!

3. Opvoedingsdoelen

Thuishuis De Speelhoek werkt met de door de overheid gehanteerde opvoedingsdoelen van professor Riksen-Walraven. Door te werken volgens deze opvoedingsdoelen, wordt er aan de kwaliteitseisen voldaan binnen de kinderopvang. De doelen zijn: Emotionele veiligheid, Ontwikkeling van persoonlijke competentie, Ontwikkeling van sociale competentie en Overdracht waarden en normen.

3.1 Waarborgen van emotionele veiligheid

Een kind voelt zich veilig als het zichzelf kan zijn, als er ruimte is om emoties te tonen en een vertrouwensband op te kunnen bouwen. Door de aanwezigheid van een vaste leidster, wordt in Thuishuis De Speelhoek deze kans geboden. Deze vertrouwensband ontstaat o.a. door te luisteren naar kinderen, kinderen te observeren, grapjes maken met de kinderen, emoties herkennen en het belonen van positief gedrag. Als kinderen zich veilig voelen durven zij op ontdekking uit te gaan en krijgen ze de mogelijkheid, stappen te nemen in hun ontwikkeling.

Kinderen ontwikkelen vanaf hun geboorte een bijzondere band met hun ouders. Naarmate zij ouder worden wordt deze band steeds hechter. Om zich veilig te kunnen voelen bij een pedagogisch medewerker moet het hechtingsproces op een juiste manier verlopen. In Thuishuis de Speelhoek is hier veel aandacht voor. Juist omdat het hier gaat om kleinschalige kinderopvang, hebben kinderen te maken met vaste gezichten op de groep, namelijk Carlijn, Marrit, Nanda, Jessica en/ of Jeannette. Hierdoor krijgen zowel de kinderen als de leidsters de kans, elkaar goed te leren kennen.

Kinderen voelen zich niet elke dag hetzelfde en daar is ook ruimte voor. Als vaste leidsters zijn wij sensitief en pikken we, door de kleine groep, de signalen goed op. We zijn op de hoogte van de eigenschappen van ieder kind. Doordat we voortdurend aan het observeren zijn én interactie hebben met het kind, weten we wat de behoeftes op dat moment zijn en reageren we daar passend op.

Het contact met ieder kind wordt nog intensiever, wanneer de leidsters hun gesproken taal ondersteunen met babygebaren. Deze methode wordt in Thuishuis De Speelhoek dan ook als middel gebruikt, om nóg dichter bij een kind te komen. Tijdens de gebaren is een leidster heel bewust met het kind bezig, waardoor er sprake is van zeer intensief contact. Wanneer de leidster bijvoorbeeld in gesproken taal iets tegen een kind zegt, kan de leidster daarna eerder verdergaan met een activiteit waar ze al mee bezig was. Er is dan minder sprake van bewust contact. Wanneer een leidster wil gebaren, moet ze eerst stoppen met haar bezigheid, naar het kind toegaan en vervolgens tegen het kind praten en dit ondersteunen met gebaren. Zo creëert de leidster een moment waarop ze bewust met het kind communiceert en ze leert het kind ook het betreffende gebaar. Hierdoor is er sprake van een intensiever contact met het kind/baby. Het is zeer waardevol om zo met de kinderen bezig te zijn, de band met ieder kind wordt versterkt.

Structuur en grenzen geven veiligheid aan kinderen. Om structuur te bieden en grenzen te stellen werkt Thuishuis de Speelhoek met vaste rituelen, een vaste dagindeling en huisregels. Kinderen weten waar ze aan toe zijn en dat schenkt weer vertrouwen. Een voorbeeld van een vast ritueel bij de dag- en peuteropvang is het afscheid 's morgens: ouders geven zelf duidelijk aan wanneer zij vertrekken en de leiding neemt het kind dan over. Bij de zogenaamde 'zwaairaam' worden de ouders uitgezwaaid. Daarna wordt het kind ondersteund in het kiezen van een activiteit. Andere voorbeelden van vaste rituelen zijn: gezamenlijk opruimen en liedjes zingen. Voor de BSO groepen is het een vast

ritueel om samen aan tafel te zitten tijdens drinken en eten zodat de kinderen kunnen vertellen wat ze beleefd hebben.

Ook een vaste groep vormt een bron van emotionele veiligheid. Zowel in de dagopvang, de peutergroep en BSO- groepen van Thuishuis de Speelhoek is het belangrijk voor kinderen, om bekende leeftijdsgenootjes om zich heen te hebben. Doordat zij elkaar regelmatig zien, leren ze elkaar goed kennen. Door te weten wie er komt en een plekje in de groep te hebben, wordt rust en vertrouwen geboden. Kinderen voelen zich thuis in een omgeving, die hen mogelijkheden en uitdagingen biedt. (Dat ene leuke spelletje met een vriendje of dat spannende klimrek kan zo een positieve invloed hebben op de emotionele veiligheid).

Om de kinderen snel een veilig gevoel te geven, worden nieuwe kinderen geïntroduceerd in de groep. Het nieuwe kind en zijn/haar ouders krijgen de tijd om rustig kennis te maken met ons, de kinderen, de inrichting en het gebouw. Dit wordt gevolgd door een wenperiode. Later in het plan wordt deze wenperiode uitgebreider beschreven.

Om ook iets vertrouwds van thuis te hebben mogen de kinderen van de dagopvang- en peutergroep hun eigen knuffel meenemen. Verder is geprobeerd, de ruimtes zoveel mogelijk op kind hoogte in te richten: meubilair op kind hoogte, spelmateriaal laag zodat kinderen het zelf kunnen pakken.

Een duidelijk overzicht in de ruimtes biedt het kind veiligheid en maakt het voor het kind aantrekkelijk en stimulerend om op onderzoek uit te gaan. Dit vergroot de zelfstandigheid ook weer.

Wij geven tot slot veel complimenten aan de kinderen. Door complimenten te geven krijgen ze meer zelfvertrouwen en daardoor voelen ze zich juist weer emotioneel veilig.

3.2 Ontwikkeling van persoonlijke competentie

Met dit tweede doel worden vaardigheden van het kind bedoeld zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Het is hierbij belangrijk te weten, wat een kind al goed kan en wat voor nieuwe dingen het nog kan leren. Met vaste leidsters op de groep kunnen we de kinderen steunen, dit zelfvertrouwen te laten groeien en te stimuleren, zodat het kind initiatief gaat tonen, goed om kan gaan met veranderingen en goed om kan gaan met problemen. Door het kind positieve ervaringen mee te geven gaat het grenzen verleggen en groeit het zelfvertrouwen.

Door middel van het gebruik baby-kind gebaren in Thuishuis De Speelhoek, zorgen we ervoor, het zelfvertrouwen van de kinderen verder te laten groeien. Het kind kan door middel van baby gebaren duidelijk maken wat hij wil of nodig heeft. Als het kind een gebaar maakt weten de leidsters wat hij bedoelt en het kind voelt zich begrepen. Het kind voelt zich serieus genomen en er wordt naar hem geluisterd. Hierdoor groeit zijn zelfvertrouwen.

Door als leidster verder goed naar kinderen te kijken kun je inspelen op hun initiatieven. Door complimenten te geven en activiteiten op het kind aan te laten sluiten groeit de persoonlijke competentie. Als leidster ben je een voorbeeld voor de kinderen. Door mijn gedrag en handelen heb ik een invloed op de ontwikkeling. De motorische ontwikkeling kun je bijvoorbeeld stimuleren door buiten te spelen. Er is buiten meer ruimte om gevarieerd te bewegen. Buiten en/of in de natuur kunnen kinderen graven in de zandbak, klimmen en klauteren, bouwen, verstoppen, rollen, glijden, springen en nog veel meer. Spelen in de natuur is goed voor de motorische ontwikkeling en de ruimtelijke oriëntatie. Kinderen leren buiten in te schatten wat ze wel en niet kunnen en leren met vrijheid en verantwoordelijkheid om te gaan. Kinderen gebruiken natuurlijke materialen om mee te knutselen, te koken of te spelen in een rollenspel. Het prikkelt de fantasie en nodigt uit tot zelfstandig ontdekken. Zo kun je met een dode tak een tekening in het zand maken.

Maar je kunt hem ook als zwaard of als mast van een schip gebruiken. Kinderen kunnen ook een voederplank timmeren voor de vogeltjes. De fijne motoriek stimuleer je door samen te knutselen, knippen, prikken, kleien en verven enz.

Ieder kind mag zich ontwikkelen op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo en naar eigen behoefte. In Thuishuis de Speelhoek is een kind niet één van een grote groep. Een kind is geen nummertje, maar ieder is stuk voor stuk bijzonder. Kinderen worden als uniek gezien en worden ook als zodanig behandeld. Doordat de kinderen opgevangen worden in een kleine groep, is er veel aandacht voor elk kind.

Door met andere bekende leeftijdsgenootjes samen te spelen, groeit de zelfstandigheid en nemen kinderen ook een volgend stapje in hun ontwikkeling, de kinderen helpen elkaar hierin. Dankzij de aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes kan er verdieping komen in hun spel. Ze weten vaak nog precies hoe ze de vorige keer samen zo leuk gespeeld hebben en gaan er de volgende keer zo weer mee verder. Ook leren ze zelfstandigheid van elkaar, zoals op het gebied van eten, omgangsvormen en zindelijkheid.

In de opvang leren kinderen hoeveel plezier ze met anderen kunnen hebben, een groep is ook een sociale omgeving. De groep speelt samen met elkaar en leert hierdoor veel van elkaar. Kinderen doen elkaar bewust en onbewust vaardigheden voor. Kinderen leren samen dingen die ze alleen nog niet hadden gekund, waardoor hun zelfvertrouwen groeit en ze weer een stapje kunnen maken in hun ontwikkeling.

Bij de inrichting van de ruimtes is rekening gehouden met de verschillende leeftijden. Er wordt immers in Thuishuis De Speelhoek aan een combinatie van groepen opvang geboden: dagopvang (0-4) en peuter opvang (2-4) en BSO (4 t/m 6 en 7 t/m 12 jaar). De beide ruimtes zijn elk zodanig ingericht, dat er op diverse gebieden in de ontwikkeling veel uitgedaagd en gestimuleerd wordt:

De baby- en peuterruimte (0-4 jaar) is zodanig ingedeeld, dat er rekening gehouden wordt met verschillende leeftijdsniveaus en interesses, door verschillende spelmogelijkheden aan te bieden.

Voor de baby's is er divers speelgoed, om de zintuigen te stimuleren, zoals knisperboekjes, bal met geluidjes, rammelaars. In de box kunnen de baby's rustig spelen en ontdekken, maar ook op het speelkleed worden de baby's uitgedaagd. Voor de motorische ontwikkeling is het belangrijk een baby geregeld op een kleed te laten spelen. Ook kunnen ze zo contact maken met andere baby's en kinderen. Voor de peuters zijn er plekken gecreëerd, waar ze samen kunnen spelen, maar ook even alleen kunnen zijn, zodat de kinderen rust en actie kunnen onderscheiden. Er zijn vaste hoeken, zoals een poppenhoek, een lees hoek en een autokleed. Door uitdagingen in de ruimte aan te brengen en het gebruik van de ruimte te stimuleren bevordert ik als leidster de persoonlijke competenties van de kinderen. In de poppenhoek kunnen de kinderen rollenspellen spelen, zoals "Vadertje en moedertje", dit is goed voor hun samenspel en fantasie. Het autokleed bevordert ook samenspel, net als spelen met duplo, wat ook de cognitieve ontwikkeling en fijne motoriek ondersteunt. Er wordt voorgelezen in het knusse leeshoekje, gesprekjes gehouden in de huiselijke hoek, wat de taalontwikkeling stimuleert. Bij de tafel staat een kast waar de kinderen zelf de puzzels of spelletjes kunnen pakken. In de knutselhoek kunnen zij verven, plakken, knippen kleuren ect. Dit alles stimuleert hun fijne motoriek, maar ook de fantasie en creativiteit. Het materiaal in de ruimte is zodanig opgesteld, dat een kind er zelf bij kan, dit vergroot hun zelfstandigheid. Materialen als scharen en lijm staan voor de veiligheid hoger, hier kan

een kind om vragen. Om de grove motoriek te stimuleren, doen we bewegingsspelletjes en spelactiviteiten, behendigheidsspelletjes en luister spelletjes.

De buitenruimte voor de baby's en peuters is een natuur ontdektuin, waardoor we gedurende alle seizoenen voor een geweldige extra uitdaging voor de kinderen zorgen:

- In weer en wind, alle seizoenen lekker buiten spelen
- Leuke uitdagende elementen die passen bij de leeftijd
- Om te fietsen, te rennen, te ravotten en om heerlijk een boekje buiten te lezen
- Zand, groen, struiken, bladeren en nog veel meer natuur
- Tuinieren, leren en proeven in de eigen tuin

De door verschillende materialen aangelegde paadjes (blote voeten pad), heuvel, tipi en een tunneltje, zorgen ervoor dat de kinderen volop kunnen bewegen en zich uitleven. Ook zijn er boomstronken en stammen om overheen te klimmen, eraf te springen of tussen de schors naar beestjes zoeken. Natuurbeleving, mits natuurlijk goed begeleid, draagt op deze manier bij aan het voorkomen van ongelukken, kinderen leren immers zo van jongs af aan om te gaan met risico's en oefenen met motorische vaardigheden. Door verschillende planten, gras en bomen beleven ze actief de natuur en de vier seizoenen. Buitenspelen is belangrijk! Kinderen vinden het heerlijk om buiten te zijn, in een natuurlijke omgeving worden alle zintuigen geprikkeld en worden de kinderen uitgedaagd, maar veiligheid staat voorop. Kinderen kunnen spelen met allerlei verschillende soorten natuurlijk materiaal, zoals takken, bladeren en zand en worden uitgedaagd in hun fantasie en om hun creativiteit te gebruiken. Kinderen ontwikkelen hun grove en fijne motoriek, het draagt bij aan hun woordenschat en ze ademen de frisse gezonde buitenlucht in.

De BSO ruimte (4-6 jaar en 7-12 jaar) is gezellig en huiselijk ingericht en biedt veel mogelijkheden voor spel. Er is een aparte ruimte gecreëerd waar de kinderen aan een grote tafel kunnen knutselen. Verder is er een huishoek, een leeshoek voor jongere en oudere kinderen, een bouwhoek en een barbiehoek. De ervaring van "je een poosje vervelen", zien wij ook als een leerervaring. Daaruit komt voort: zelf initiatief nemen, zelf iets bedenken om te gaan doen. Zo leren kinderen zichzelf vermaken. Constructie speelgoed zoals Knex en Kapla bevordert de fijne motoriek de fantasie en ook de sociale ontwikkeling bij samen bouwen. Er is een spelletjes kast, met spellen zoals "Vier op en rij" en "Memory", waarbij de sociale en cognitieve ontwikkeling gestimuleerd wordt. In de BSO groep van 7 t/m 12 jaar is er een techniekdoos aanwezig om kinderen op een leuke manier en speelse wijze bekend te maken met de nieuwe techniek. Bijvoorbeeld zelf een radio maken en dan met zijn allen naar de muziek luisteren en eventueel lekker dansen. Verder worden activiteiten aangeboden, die de grove motoriek aanspreken. Deze kunnen bestaan uit geleid spel, vrij spel, fantasiespel of bewegingsspel.

De buitenruimte van de BSO kinderen bestaat uit het schoolplein en de "vogelgluurtuin". Deze ruimte wordt gedeeld met Basisschool De Aventurijn. De "vogelgluurtuin" is een natuurtuin waar de kinderen onder andere vogels kunnen spotten, samen kunnen spelen en hutten kunnen bouwen. Op het schoolplein staan diverse klimtoestellen, onder andere in de vorm van een piratenschip. Verder is er een voetbal-/basketbalveldje, een zandbak, een tafeltennistafel en zijn er schommels aanwezig. Daarnaast kunnen de kinderen spelen met skeelers, fietsen, stoepkrijt en verschillende andere buitenspelletjes. De grove motoriek en samenspel worden op deze wijze sterk gestimuleerd.

Zelfstandigheid is een persoonskenmerk waar al vroeg mee wordt begonnen. Door kinderen veel zelf te laten doen, wordt hun zelfredzaamheid verhoogd. Voor de peuters geldt dit, om zelf hun broodje te smeren, zelf de jas aan te doen etc., maar ook laten we

ze zelf op ontdekking uitgaan: kruipen, oefenen met staan en klauteren. Zij worden hier in ondersteund en aangemoedigd. Dit komt ook terug in de inrichting. De ruimte is zo ingericht dat kinderen zelf materiaal kunnen pakken en een activiteit kunnen kiezen. Zo krijgen zij het gevoel dat ze het zelf kunnen beslissen. Het materiaal zit in de betreffende kasten en/of in doorzichtige plastic bakken. Natuurlijk staat, om de veiligheid te kunnen waarborgen, bepaald materiaal (bijvoorbeeld met kleine onderdelen) hoog.

De BSO-kinderen worden ook gestimuleerd steeds meer zelfstandig te doen, passend bij hun leeftijd en mogelijkheden. Thuishuis de Speelhoek stimuleert kinderen door dingen voor te doen en duidelijk te zijn in de opdrachtjes. Leidsters komen met initiatieven om kinderen nieuwe ideeën te geven en stimuleren hen, hierop voort te borduren. Het is belangrijk om het geduld op te brengen om dingen die je zelf veel sneller zou kunnen, toch door de kinderen te laten doen (als ze daartoe in staat zijn), bijvoorbeeld corvee taken rondom tafelmomenten. Kinderen hebben van nature behoefte om nieuwe mogelijkheden te ontdekken. Op een gegeven moment willen ze niet meer geholpen worden en dat respecteert BSO de Speelhoek. De kinderen die de buitenschoolse opvang bezoeken zijn al vrij zelfstandig. Leidsters proberen de kinderen te stimuleren door ze aan te moedigen steeds meer zelf te doen. Er wordt verantwoordelijkheid gegeven die ze aankunnen en kinderen worden geprezen als iets lukt. De leidsters geven de kinderen het gevoel dat ze best fouten mogen maken. Samen met hen kunnen de kinderen dan kijken naar hun fouten en hoe ze deze kunnen oplossen en in het vervolg kunnen voorkomen.

3.3 Ontwikkeling van sociale competentie

Dit derde doel betreft sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, conflicten oplossen of voorkomen en sociale verantwoordelijkheid.

In Thuishuis De Speelhoek leren kinderen goed met elkaar om te gaan, door veel samen te spelen en vooral ook plezier te hebben met elkaar. Zo leren ze aardig te doen tegen elkaar (bijvoorbeeld door een ander een complimentje te geven), samen te werken en samen nieuwe dingen te ontdekken. Wanneer bijvoorbeeld oudere (BSO)kinderen samen aan het voetballen zijn en een paar jongere (BSO)kinderen willen daar graag aan meedoen, kunnen ze met elkaar afspreken dat er bij ieder team een paar jonge kinderen mogen. Zo spelen kinderen van verschillende leeftijden samen. De kleine kinderen leren van de grote kinderen en andersom.

Spelen in de natuur heeft positieve effecten op de sociale relaties tussen kinderen. In de natuur spelen jongens en meisjes en kinderen van verschillende leeftijden meer met elkaar samen. In de natuur worden kinderen gestimuleerd elkaar te helpen. Bijvoorbeeld bij het bouwen van een hut of bij het opzoeken welk insect een kind heeft gevangen.

In Thuishuis De Speelhoek wordt gezorgd voor een positieve sfeer in iedere groep. Door de kinderen positief te benaderen, bijvoorbeeld door een aai over de bol of een compliment te geven, een duim op te steken als iets goed gaat, zien de kinderen dit als voorbeeld en zullen ze dit gedrag ook vaker laten zien. Ik geef de kinderen zowel in de dag-/peuteropvang als in de BSO groepen de kans om zelf problemen op te lossen of elkaar te helpen, uiteraard afgestemd op hun leeftijd. Wanneer bijvoorbeeld een kind een ander kind troost, leert het met verdriet van een ander om te gaan en het verdrietige kind ervaart ook steun. Bij een conflict wordt er natuurlijk wel ingegrepen als iemand zich pijn doet of, als er sprake is van pestgedrag. Wanneer kinderen ouder worden, wordt samen spelen steeds belangrijker. Door dit samenspel, vergroten zij de onderlinge interacties en oefenen daarmee hun sociale vaardigheden.

Door de ruimte uitdagend te maken voor interactie en samenspel stimuleren we de sociale competentie. Er wordt gezorgd dat de kinderen plaats hebben om alleen te spelen, in een klein groepje te spelen, zich (samen) terug te trekken uit het directe zicht van de leidster of met de hele groep een activiteit te doen: door bijvoorbeeld een dansje

met elkaar in te studeren, die we dan later kunnen laten zien aan de ouders. Een ander voorbeeld van een groepsactiviteit is, als we 's middags gezamenlijk aan tafel zitten met zowel baby's, peuters als BSO kinderen en samen de dag doornemen, door te vragen hoe het was op school en of er bijzondere gebeurtenissen zijn geweest.

Ook is het belangrijk elkaar goed te leren kennen als er een nieuw kind in de groep komt; baby's en peuters worden door de leidster geïntroduceerd, oudere (BSO) kinderen krijgen de ruimte om even een praatje met elkaar maken of het kind kan iets vertellen in de groep. In Thuishuis De Speelhoek wordt kinderen geleerd elkaar respecteren, een ruzie op te lossen voordat je naar de leidster gaat, keuzes te maken en op te komen voor jezelf. Deze vaardigheden heeft een kind allemaal nodig om zich straks, buiten de veilige omgeving van het Thuishuis, staande te kunnen houden.

3.4 Overdracht van waarden en normen

Dit doel houdt in, hoe we met elkaar omgaan en wat wel of niet geaccepteerd wordt in onze samenleving. Duidelijke regels helpen bij het in stand houden van een veilige basis. Het zorgt voor een prettige omgang met elkaar. Iedere groep in Thuishuis De Speelhoek is in wezen de samenleving in het klein. Kinderen leren in de groep wat wel of niet mag. Als ze hier jong mee leren omgaan, kunnen ze dat later in de samenleving ook. Ik vind het belangrijk dat kinderen leren respect te hebben voor zichzelf, voor anderen en voor hun samenleving. Ik breng waarden en normen over door middel van vertellen, het goede voorbeeld te geven en goed gedrag te benadrukken.

Zowel in de dagopvanggroep, de peutergroep en de BSO groepen worden dezelfde afspraken gemaakt, zoals: we gaan pas van tafel wanneer iedereen klaar is met eten, handen wassen na het buiten spelen, toilet gebruik, leren luisteren naar elkaar, een ruzie eerst zelf proberen op te lossen, het goed maken na een ruzie en spullen opruimen als je er niet verder mee gaat spelen. Verder gelden een paar regels rondom het taalgebruik van de groepsleidsters, zij zijn immers het voorbeeld voor de kinderen: de groepsleidsters gebruiken geen scheld- of lelijke woorden. Zij corrigeren de kinderen wanneer de kinderen schelden of lelijke woorden gebruiken.

Corrigeren en belonen

Elk kind heeft recht om onvoorwaardelijk geaccepteerd te worden. Ik streef ernaar om kinderen positief te belonen in allerlei situaties. Dit kan door middel van complimentjes geven en het kind prijzen bij goed gedrag. Door consequent te zijn weten kinderen waar ze aan toe zijn. De leidster kan het kind sturen door grenzen te bieden die het kind nodig heeft om te leren wat wel of niet kan. Ik geef aan, wat er van het kind verwacht wordt, welke regels er zijn bij Thuishuis De Speelhoek. Hierbij wordt er niet geschreeuwd, maar zal er rustig en duidelijk uitleg gegeven worden. Soms kan ik ervoor kiezen om het kind uit te situatie te halen of om apart te zetten. Het apart zetten is leeftijdsafhankelijk: een jonger kind zal minder lang apart gezet worden dan een ouder (BSO) kind. Als leidster kun je het kind ook afleiden of het negatieve gedrag negeren. Aangepast aan de leeftijd van het kind wordt het vertoonde gedrag besproken. In de buitenschoolse opvang leren kinderen de consequenties van hun gedrag te aanvaarden door hen verantwoordelijkheden te geven. Als ze rommel maken dienen ze dit zelf op te ruimen. Als ze zich niet aan de afspraken houden kan dit gevolgen hebben. Maar ook worden de kinderen geprezen als het goed gaat.

In Thuishuis De Speelhoek zorgen we ervoor, dat de baby's betrokken worden bij het spel en het contact met de andere kinderen, zowel andere baby's, peuters als ook BSO kinderen. Door samen met de baby te kijken naar het spel van de grotere kinderen, te benoemen wat er gebeurt en oogcontact te maken, horen ze er ook echt bij. Tijdens verschoonmomenten zorgen we voor oogcontact, we benoemen alle handelingen en vertellen wat we gaan doen. Oudere kinderen worden betrokken bij deze momenten als ze dit leuk vinden. Zij mogen helpen en we zorgen ervoor door de handelingen te verwoorden dat de kinderen van de verschillende leeftijden echt in contact komen met elkaar.

In Thuishuis De Speelhoek wordt ook aandacht besteed aan de seizoenen en feesten in een jaar, zoals Sint, Kerst, Sint Maarten; ook wordt er aandacht geschonken aan de verjaardagen van het kind zelf maar ook van familie leden. De kinderen mogen trakteren als ze willen. Er wordt gezongen voor de jarige Jop en als ze willen mogen ze een feestmuts op. Voor de jarige ouders kan er een knutselwerkje gemaakt worden, dit naar behoefte en leeftijd van het kind.

4. Werkwijze binnen Thuishuis de Speelhoek

4.1 Groepssamenstelling

In Thuishuis de Speelhoek worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar. De opvang vindt plaats in twee verschillende groepen, elke groep heeft een eigen ruimte: in de ene ruimte, de baby- en peuterruimte, vindt de dagopvang en peuteropvang plaats voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Voor elke groep geldt dat er maximaal 16 kinderen tegelijk opgevangen kunnen worden.

De samenstelling van de groep kan wijzigen gedurende de dag, de leeftijden en het aantal kinderen kunnen dus per dagdeel variëren. Als het totale aantal kinderen 16 of minder is, kunnen beide groepen worden samengevoegd tot 1 combinatiegroep, waarbij de vaste leidsters de opvang zullen leiden in de ruimte van de baby- en peuterruimte. Thuishuis de Speelhoek zorgt er altijd voor, dat voor alle kinderen en ouders duidelijk is tot welke groep en in welke ruimte een kind per dag(deel) behoort.

Er zal steeds gehandeld worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de leidster-kind ratio. Met behulp van 1ratio.nl wordt steeds bekeken, of het aantal kinderen met bijhorende leeftijden door 1 of meer leidsters opgevangen kan worden. Er wordt hierbij voldaan aan het "vaste gezichten criterium" voor kinderen tot 1 jaar, door er altijd voor te zorgen dat 1 van de vaste leidsters van het kind aanwezig is.

Extra dagdelen

Bovengenoemde werkwijze geldt ook voor verzoeken van ouders voor het afnemen van extra dagdelen buiten het afgesloten contract. Steeds zal gekeken worden of er mogelijkheden zijn waarbij de leidster-kind-ratio (PKR) zal worden geraadpleegd.

Het rooster van aanwezige kinderen en leiding wordt per dag nauwkeurig bijgehouden zodat dit ook inzichtelijk is. Doordat gewerkt wordt met vaste gezichten op de groep zal ook bij afname van extra opvang altijd een voor het kind vertrouwde leidster aanwezig zijn en voor kinderen tot 1 jaar het vaste gezichten criterium gehanteerd worden.

De emotionele veiligheid van kinderen wordt te allen tijde gewaarborgd omdat er vaste leidsters op de groep aanwezig zijn. Ook als kinderen extra komen buiten het reguliere contract. Indien gewerkt wordt met 2 of 3 leidsters ben ik zelf als vaste leidster altijd aanwezig en de opvang vindt altijd plaats in één groep in een vaste groepsruimte.

De kinderen verblijven in een vaste groep met verschillende leeftijden. De voordelen van een verticale groep is dat het overeenkomt met de leeftijdsverschillen van een gezin. De kinderen blijven langer in dezelfde groep en ruimte, ze leren elkaar goed kennen; broertjes en/of zusjes komen in dezelfde groep. Aan sommige kinderen kan een kind zich een beetje optrekken en anderzijds leert het kind zich beheersen in contact met jongere kinderen.

Drie-uursregeling (dagopvang) en 0,5 uurregeling (BSO)

In Thuishuis de Speelhoek wordt gebruik gemaakt van de drie uursregeling en 0,5 uurregeling.

Tijdens vastgestelde uren zal mogelijk afgeweken worden van de leidster-kind ratio, waarbij ervoor gezorgd wordt dat er nooit minder dan de helft van het aantal benodigde leidsters op de groep is en wanneer er op deze momenten 1 leidster is, zal er ten minste

door één andere volwassene ondersteuning geboden worden door aanwezig te zijn op de locatie.

Op de volgende dagen en uren zal de drie uursregeling op de groep van de dagopvang toegepast worden en wordt er mogelijk afgeweken van de leidster-kind ratio:

Maandag van 7.30 tot 8.00 en van 17.00 tot 18.00 uur

Dinsdag van 7.30 tot 8.00 uur en van 12.30 tot 13.30 en 17.00 tot 18.00 uur

Woensdag van 8.00 tot 8.30 en van 12.30 tot 13.45 uur.

Donderdag van 7.30 t/m 8.00 uur en van 17.00 tot 18.00 uur

Vrijdag van 07.30 tot 08.15 uur en van 17.00 tot 18.00 uur.

Op de volgende dagen en uren zal de 0,5 uurregeling tijdens schoolweken op de BSO groep toegepast worden en wordt er mogelijk afgeweken van de leidster-kind ratio:

Dinsdagmiddag van 15.15 tot 15.45 uur

Donderdagmiddag van 15.15 tot 15.45 uur

Vrijdagmiddag van 15.30 tot 16.00 uur.

Aan ouders wordt dit actief gecommuniceerd, zodat voor hen inzichtelijk is wanneer de regeling wordt toegepast en hoe de inzet van de leidsters op die momenten geregeld is.

4.2 Dagindeling

Een dag in Thuishuis De Speelhoek voelt als een tweede huis. Het Thuishuis biedt een warme en huiselijke opvang waarin het kind zich prettig en veilig voelt. De dagindeling ziet er voor de verschillende groepen als volgt uit:

Dagopvang

07.00/07.30– 08.45	begroeten van het kind en ouder en vrij spelen.
08.15 – 08.30	Eén leidster brengt de kinderen naar school toe.
09.00 – 09.30	welkomst lied met aap en gebaren bewegingsspelletje
09:30 – 10.00	opruimen, fruit eten, verschonen Voorlezen, liedjes zingen. (verjaardag vieren)
10.15– 11.00	activiteit/vrij spelen
11:00 – 11.45	opruimen, tafel dekken
11.45	peuters opgehaald
12.00 – 12.45	lunch
13.00 – 13.15	verschonen/slappen en kinderen naar school brengen Oudere kinderen die niet slapen mogen vrij spelen.
15.00 –	kinderen uit bed halen.
15.15 – 15.45	gezamenlijk eten, drinken.
15.45	KDV activiteit/ vrij spelen binnen en of buiten
16.30	verschonen/ toilet/ handen wassen opruimen
17.00 – 18.00/18.30	Gezamenlijk aan tafel Drinken en rijst wafel, cracker/ warm eten. kinderen worden opgehaald

Peuteropvang

08:30u– 09:00u	binnenkomst en vrij spelen
09.00u – 09.30	welkom liedje (babygebaren) Bewegingsspelletje
9.30 – 10.00	opruimen, fruit eten, verschonen Voorlezen, liedjes zingen.
10:00–10.15	Verschoonronde.
10.15 – 11.00	activiteit
11.00 – 11.15	spelen
11.15- 11.30	afroeden

BSO opvang; maandag, dinsdag en donderdag

14.00 -	kinderen komen vanaf de klassen naar de BSO. Kinderen uit groep 1 en 2 worden opgehaald uit de klas als ouders dit aangeven Binnenkomst jas en schoenen uit doen/ophangen/tassen in de betreffende mandjes.
15.30 - 16.00	Gezamenlijk aan tafel wat drinken en een koekje/traktatie.
16.00 - 16.45	Gezamenlijk een activiteit/huiswerk/of zelfstandig spelen.
16.45-	Gezamenlijk aan tafel wat drinken en een hartigheid/of koekje. (bij warm weer)
17.15-	samenspel, opruimen, zelfstandig spelen binnen of buiten.

Tussen de tijden door kunnen de kinderen worden opgehaald door de ouders/verzorgers.

BSO opvang woensdag en vrijdag

12.00 - 12.45	Binnenkomst. Jas en schoenen uit. Tassen in de betreffende manden.
12.15 - 13.00	Gezamenlijk aan tafel lunchen. (gezamenlijk bij de dagopvang)
13.00	Activiteit/ vrij spelen , groepsspel, voorlezen dansen of zingen ect.
14.00	Het normale dagprogramma.

Op vaste tijden wordt er gegeten, gedronken en fruit gegeten. De concrete invulling van de dag is afhankelijk van de samenstelling van de groep en bijvoorbeeld het weer.

Kinderen die ouder zijn eten, drinken en slapen gezamenlijk.

Er wordt wel gezamenlijk gedronken met de hele groep na 15.15.

Speelmomenten in Thuishuis De Speelhoek kunnen bestaan uit gezamenlijke activiteiten zoals knutselen, een spelletje doen, maar ook individueel zoals een boekje lezen. Het belangrijkste is hierbij steeds, dat de opvangplek een plek is waar je het leuk hebt en waar je je kunt ontspannen.

Ophalen uit school:

Op dinsdag- en dondermiddag wordt er een leerling opgehaald van de OBS de Lamer te Oldelamer. Dit vindt plaats door achterwacht Grietje Bron.

4.3 Openingstijden en halen/brengen

Thuishuis de Speelhoek is voor de dagopvang en BSO 49 weken per jaar geopend, van maandag tot en met vrijdag en van 07:00 uur tot 18:00 uur. De haal- en brengtijden zijn in overleg met de ouders.

De peuteropvang wordt 40 weken per jaar aangeboden, op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 08:45 uur tot 11.45 uur. Het is mogelijk deze tijden uit te breiden met de kinderopvang uren.

Thuishuis de Speelhoek is gesloten op nationale feestdagen: nieuwjaarsdag, goede vrijdag, 2 paasdag, koningsdag, 2 pinksterdag en 5 mei 1x in de vijf jaar. Elk jaar zijn we in de zomervakantie de laatste twee weken van de bouwvak gesloten. Tussen kerst en oud en nieuw zijn wij gesloten.

4.4 Ziekte

Bij ziekte, voor aanvang, kan de ouder telefonisch overleggen of het kind wel/niet zou kunnen komen. Een kind met lichte koorts die er geen last van heeft, zou met een zetpil gewoon welkom zijn. Wanneer het kind op de opvang ziek wordt, vind er telefonisch overleg met de ouder plaats over wat de volgende stap kan zijn; een zetpil toedienen en extra rusten of wel naar huis. Wanneer een ziek kind echt 1 op 1 aandacht nodig heeft, vragen wij de ouders of het opgehaald kan worden. Er is een aantal ziektebeelden dat besmettingsgevaar voor andere kinderen brengt, zoals diarree of last hebben van overgeven; in die gevallen kan het kind niet gebracht worden. Er wordt nooit zonder overleg medicatie toegediend. Voor het toedienen van medicatie (ook een zetpil) dient het formulier voor toestemming ondertekent te worden. Wanneer een kind gedurende de dag ziek wordt en telefonisch is overlegd dat een zetpil toegediend mag worden, wordt het formulier aan het einde van de dag ondertekend. Wanneer een kind wegens ziekte niet aanwezig kan zijn bij Thuishuis de Speelhoek kan de opvang dag niet geruild worden. De leidsters hebben een Kinder-EHBO diploma en volgen jaarlijks een herhalingscursus.

4.5 Slapen

Thuishuis de Speelhoek beschikt over één slaapkamer. Om duidelijkheid te geven aan de kinderen én om hygiënische reden, slaapt ieder kind, indien mogelijk, altijd in het zelfde bedje. Ouders nemen van huis een slaapzak mee en eventueel een fopspeen en knuffeltje. Ieder kind heeft een eigen bakje, waarin dergelijke spullen worden opgeborgen. Kinderen slapen naar eigen behoefte en /of in overleg met wensen van de ouders. Als het kind wakker wordt, wordt het uit bed gehaald.

4.6 Voeding

In Thuishuis de Speelhoek kiezen we zo veel mogelijk voor gezonde voeding. Dit betekent dat we tijdens het fruitmoment en tijdens de lunch drinken zonder suiker aanbieden en zoet beleg met mate en in afwisseling met hartig beleg. Ook tussendoortjes zullen geen, of zo min mogelijk suiker bevatten.

Er is een verdeling gemaakt wat betreft de voeding die Thuishuis de Speelhoek aanbiedt en de voeding die ouders dienen mee te nemen. Bij Thuishuis de Speelhoek krijgen de kinderen vers gepureerd fruit of fruit in stukjes, een lunch (bestaande uit bruine boterhammen met hartig en zoete beleg), crackers, rijstwafels, soepstengels, liga's, koekjes, melk, karnemelk en (fruit) water. Wat ouders zelf dienen mee te nemen is flesvoeding. En indien zij dit nodig achten warm eten.

De kinderen van de peuteropvang en BSO krijgen bij ons fruit, drinken, hartige tussendoortjes (1x per dag koekje)

In de vakanties worden soms tosti's, pannenkoeken, knakworsten, macaroni of andere dingen samen met de kinderen gemaakt en gegeten. Ook op deze momenten zorgen we ervoor, dat het zo gezond mogelijk is.

4.6.1 Afspraken en rituelen rondom het eten

Wij eten gezamenlijk in de baby- en peutergroepsruimte en willen hierbij graag een huiselijke, gezellige sfeer creëren. Dit willen wij bereiken door de tafel gezellig te dekken, en tijdens het eten met de kinderen te praten, de kinderen te betrekken bij het eten (maken) en door gebruik te maken van een aantal normen en waarden, zoals "alsjeblieft" en "dank je wel" zeggen en netjes vragen om beleg of nog een boterham. Hierbij wordt

ook gebruik gemaakt van babygebaren zodat de kleinere kinderen ook kenbaar kunnen maken wat zij willen.

Verder hebben wij de volgende afspraken gemaakt om bovenstaande vorm te geven

- Huiselijke sfeer creëren door de tafel gezellig te dekken, een stapeltje brood op een bord ipv broodzakken en ook allemaal aan tafel met elkaar te eten en gezellig te praten met elkaar.
- Wij zitten zodanig aan tafel dat alle kinderen en de groepsleiding elkaar kunnen zien.
- Er is geen muziek aan, zodat er rustig gepraat kan worden met elkaar.
- Zelf smeren mag en wordt ook iedere keer aangeboden.
- Gezamenlijk beginnen.
- Elkaar helpen bij het doorgeven van het beleg en boterhammen.
- Ruimte voor communicatie onderling.
- Geen dwang bij eten en drinken, maar wel stimuleren door bv. 'even proeven want dan ben ik erg trots op je'. Wil je nog een boterham? Ja? Eet dan eerst je korstje op of drink eerst de melk of water op.
- Drinken en eten wordt tegelijk aangeboden. Als een kind slecht eet, geven wij brood en een klein beetje melk/ karnemelk of water en krijgt het na de boterham nog een beetje melk/karnemelk of water.
- Vrije keuze beleg. Maar de groepleidster stimuleert de kinderen wel om zowel hartig als zoet beleg op het brood te nemen.
- Maximaal 4 boterhammen, als richtlijn, als blijkt dat een kind behoefte heeft aan meer, wordt er eerst overlegd met de ouders. Ook een combinatie met een cracker is mogelijk, 4 boterhammen en een cracker.
- Na de eerste boterham stimuleren wij de kinderen om wat melk en/of karnemelk te drinken.
- Kinderen vragen zelf om een volgende boterham: 'mag ik alsjeblieft nog een boterham?' De kinderen worden hierbij geholpen.
- Tijdens de maaltijd zit er altijd minimaal één leidinggevende aan tafel
- Gedurende de maaltijd zitten de kinderen netjes aan tafel, dat betekent niet wiebelen op de stoelen, handen boven de tafel en van elkaars eten/drinken afblijven. Uiteraard wordt er gekeken naar de leeftijd van de kinderen en hoe lang er aan tafel wordt gezeten. Belangrijk is dat kinderen, als zij klaar zijn met eten, nog betrokken blijven bij de maaltijd. De rol van de groepsleiding is hierbij van cruciaal belang, zo ook de manier waarop de kinderen worden aangesproken
- Korstjes stimuleren, niet verplichten
- Komkommer etc. niet verplichten
- Pedagogisch medewerker eet pedagogisch 1 - 4 boterhammen mee. Niet meer en niet minder omdat dat ook geldt voor de kinderen. De groepsleiding geeft het goede voorbeeld.

4.7 Zindelijkheid

Ouders dienen zelf luiers en billendoekjes mee te geven. Wij zorgen wel voor de Sudocrème. De zindelijkheid wordt gestimuleerd, maar pas wanneer ouders dit aangeven. Dit is voor elk kind een geleidelijk proces. Kinderen zien andere kinderen naar het toilet gaan en willen dit zelf ook doen. Het is in deze periode wel aan te raden om te zorgen voor extra kleding, wanneer het kind een ongelukje heeft gehad. Op het toilet is er een bril verkleiner aanwezig.

4.8 Activiteiten in de groepen, binnen en buiten het Thuishuis

Voor activiteiten in Thuishuis De Speelhoek geldt in het algemeen, dat er ruimte is voor eigen ideeën en plannen van kinderen: vinden zij iets interessant, dan wordt daarop ingespeeld. Zijn kinderen bijvoorbeeld bezig met het bekijken van een vlinder, dan zal er gekeken worden naar plaatjes, boeken, liedjes etc. over vlinders. Zo krijgen kinderen de kans om te doen wat bij hen past en wordt er aangesloten bij hun belevingswereld. We werken op deze manier kind volgend bij het ontwikkelen van het activiteitenaanbod en betrekken hen zoveel mogelijk bij alles wat hen aangaat.

Zo kunnen activiteiten dan ook spontaan ontstaan, bijvoorbeeld omdat kinderen graag willen verven. Thema's worden ook niet lang van tevoren gepland, maar op kortere termijn vastgelegd, omdat we in willen spelen op actuele onderwerpen: we kijken waar de kinderen mee bezig zijn en bespreken dit dan met de kinderen.

Bewegen vind ik belangrijk, daarom gaan we veel naar buiten. Spelen op het schoolplein of in de bosjes naar beestjes zoeken.

Thuishuis De Speelhoek biedt leuke activiteiten en uitstapjes aan, zoals een workshop bloemschikken, activiteiten rondom een specifiek thema, spelen in de buurtspeeltuin of een uitstapje naar het bos. We houden ons hierbij aan de leidster-kind ratio en er zal, afhankelijk van de grootte van de groep, ter ondersteuning de achterwacht en/of een stagiaire bij aanwezig zijn. Voor uitstapjes die verder weg zijn, heeft Thuishuis De Speelhoek een speciale werkauto waar 6 kinderen in plaats kunnen nemen.

Jaarlijks organiseert Thuishuis De Speelhoek een grotere activiteit, zoals een "dagje uit" naar bijvoorbeeld de kinderboerderij. Voor dit laatstgenoemde uitstapje zullen andere volwassenen, zoals ouders ondersteuning bieden. De oudercommissie zal betrokken worden bij het organiseren van deze momenten.

Kinderparticipatie

Kinderen van een jaar kunnen in hun gedrag al aangeven wat zij wel of niet leuk vinden. De groepsleiding is alert op het gedrag van kinderen om erachter te komen wat zij willen. Door actief te luisteren en te observeren kan de groepsleiding signalen opvangen van de groep en het kind. Voor de jongere kinderen geldt, dat de kinderparticipatie zich vooral op het niveau van "signalen afgeven" afspeelt. Naarmate de kinderen ouder worden, kunnen zij op meerdere manieren aangeven wat zij zouden willen en kan de groepsleiding uit verschillende methodes/werkvormen kiezen om informatie van de kinderen te krijgen.

In de praktijk laat Thuishuis De Speelhoek de kleinste kinderen (dagopvang en peuteropvang) een keuze maken uit verschillende mogelijkheden, afgestemd op de geobserveerde behoeften van de kinderen.

In het algemeen zal er op de BSO verder ingegaan worden op de kinderparticipatie dan bij de jongere kinderen, vanwege de verschillende leeftijdskenmerken.

De jongste groep van de BSO (4-5 jaar) krijgen ook een keuze uit verschillende activiteiten, maar kunnen wel actief participeren als het gaat om bijvoorbeeld het maken van een verlanglijstje voor Sinterklaas of aanschaf van speelmateriaal.

Thuishuis De Speelhoek vindt het belangrijk, dat kinderen de mogelijkheid hebben actief mee te denken en invloed te hebben op hun eigen bestaan. Zo kan de groepsleidster een positief bijdrage leveren aan hun welbevinden en stimuleert ze de volgende aspecten:

- vergroten van zelfvertrouwen
- stimuleren tot zelfstandig nadenken
- uitdagen om met elkaar van gedachten te wisselen en te onderhandelen
- kinderen uitdagen om gehoord te worden en naar elkaar te luisteren
- verhogen van de betrokkenheid bij het groepsgebeuren

Kinderparticipatie is een manier van werken, dat beoogt daadwerkelijk invloed te geven op de dagelijkse gang van zaken op de dag- en buitenschoolse opvang. Het is geen eenrichtingverkeer, maar een wisselwerking tussen groepsleiding en kinderen. De zaken waar kinderen over mee mogen meedenken, zijn onder andere afspraken/regels, aanschaf materialen en speelgoed en activiteiten/thema's. Deze thema's sluiten, zoals aangegeven, aan bij actuele onderwerpen waar kinderen mee bezig zijn. Nadat we op grond hiervan samen een thema gekozen hebben en hier een naam voor hebben bedacht, gaan we met de kinderen allemaal verschillende soorten activiteiten bedenken. Dit doen we met behulp van kinderparticipatiespel- en werkvormen die hier speciaal voor zijn ontwikkeld. Zo zorgen we ervoor dat de activiteiten afwisselend zijn en tegemoet komen aan de behoeftes van kinderen in verschillende leeftijden en voor zowel jongens als meisjes.

4.8.1 Dagopvang en peuteropvang

De opvang voor baby's en peuters vindt plaats in de daarvoor bestemde ruimte. De ruimte is specifiek voor deze leeftijdsgroep ingericht. Voor de baby's is er een box en speelkleed, met uitdagend materiaal die de zintuigen prikkelen. Voor de peuters zijn er plekken gecreëerd, waar ze samen kunnen spelen, maar ook even alleen kunnen zijn, zodat de kinderen rust en actie kunnen onderscheiden. Er zijn vaste hoeken, zoals een keukentje of een winkeltje, een leeshoek en een autokleed. Bij de tafel staat een kast waar de kinderen zelf de puzzels of spelletjes kunnen pakken. Aan de knutselafels kunnen zij verven, plakken, knippen kleuren etc.

Met de peuters wordt gewerkt volgens het Voorschoolse en Vroegtijdige Educatie programma Pyramide. In de praktijk houdt dit in dat er met betekenisvolle thema's wordt gewerkt. Een thema bestaat uit zes weken. Tijdens de activiteiten wordt de ontwikkeling van de kinderen in de gaten gehouden. Op deze manier wordt duidelijk wat het kind goed kan en leuk vindt. Maar ook waar het nog extra stimulering bij nodig heeft. Door te werken met thema's kunnen de activiteiten gericht en betekenisvoller aangeboden worden. Dagelijks worden er activiteiten aangeboden. Kleinere activiteiten als: een boekje lezen, bellen blazen, een puzzel maken en samen een spel doen. En grotere activiteiten als; verven, een groot knutselwerk maken met z'n allen en een uitje naar een speeltuin.

4.8.2 BSO opvang

De BSO kinderen worden opgevangen in twee BSO ruimtes. Na schooltijd komen zij naar hun eigen BSO ruimte die spelmogelijkheden biedt die geschikt zijn voor hun leeftijd. In de BSO-ruimtes is een grote werktafel te vinden, waar aan geknutseld kan worden met hout. Er is een poppen/barbiehoek waar kinderen met fantasie- en rollenspel aan de slag kunnen. In de ruimte voor kinderen van 4 t/m 6 jaar staat een groot speelgoedhuis. De kinderen kunnen hier heerlijk lezen of muziek luisteren. In een grote kast staan gezelschapsspellen zoals "Vier op en rij" en "memory". Ook zijn er bakken met Knexx en Lego. Als extra is er een techniekdoos op de groep van 7 t/m 12 jaar. Er is een kast met knutselmateriaal, er kan volop getekend, geplakt en geverfd worden. Verder staat er een make-up tafel in de ruimte. Tenslotte is er een zithoek, waarbij ook mogelijkheden zijn tot televisie kijken, gamen en muziek luisteren of lekker kletsen met elkaar. Over het gebruik hiervan zijn duidelijke regels opgesteld:

Radio/tv/dvd/cd gebruik

Afspraken rondom muziek

- Radio: radio wordt beperkt gebruikt. Voornamelijk de oudere kinderen vinden radio luisteren leuk en "stoer" en zij mogen radio luisteren op de BSO ruimte. De jongere kinderen vinden radio luisteren plezierig en gezellig zij gaan samen dansen en plezier hebben.
- Cd: cd's mogen geluisterd worden bij Thuishuis. De oudere kinderen nemen ook wel eens een cd van thuis mee die zij dan aanzetten in de BSO ruimte.

Afspraken rondom TV

Wij hebben een voorbeschuiving, inleiding over het waarom van wat de kinderen te zien krijgen. Thuishuis houdt ook een nabeschouwing, conclusie, kinderen na laten vertellen en emoties benoemen ect. Verder geldt dat:

- De TV alleen educatief wordt ingezet. Thuis kijken de kinderen vaak al veel en zodoende willen wij de TV op een andere manier inzetten. Wij gebruiken de TV en kinder-dvd's doelgericht en als inleiding of afsluiting van een thema. (Wij zetten geen dvd op als zoethouder aan het einde van de dag). TV kijken ziet Thuishuis als iets speciaals en wij doen dit dan ook op speciale momenten.

Zelfstandigheidscontract

Zelfstandigheid is een persoonskenmerk waar al vroeg mee wordt begonnen. Thuishuis de Speelhoek stimuleert kinderen door dingen voor te doen en duidelijk te zijn in de opdrachtjes. Leidsters komen met initiatieven om kinderen nieuwe ideeën te geven en stimuleren hen hierop voort te borduren. Het is belangrijk om het geduld op te brengen om dingen die je zelf veel sneller zou kunnen, toch door de kinderen te laten doen (als ze daartoe in staat zijn), bijvoorbeeld corvee taken rondom tafelmomenten. Kinderen hebben van nature de behoefte om nieuwe mogelijkheden te ontdekken. Op een gegeven moment willen ze niet meer geholpen worden en dat respecteert BSO de Speelhoek. De kinderen die de buitenschoolse opvang bezoeken zijn al vrij zelfstandig. Leidsters proberen de kinderen te stimuleren door ze aan te moedigen steeds meer zelf te doen. Er wordt verantwoordelijkheid gegeven die ze aankunnen en kinderen worden geprezen als iets lukt. De leidsters geven de kinderen het gevoel dat ze best fouten mogen maken. Samen met hen kunnen de kinderen dan kijken naar hun fouten en hoe ze deze kunnen oplossen en in het vervolg kunnen voorkomen.

Met de ouders worden afspraken gemaakt over wat een kind zelfstandig mag, dit wordt vastgelegd in een zelfstandigheidscontract. Hierin staat bijvoorbeeld, dat een kind zelf naar huis mag fietsen na de opvang, of bij vriendjes mag spelen etc.

4.9 Afspraken rondom gevoelige onderwerpen

Hieronder wordt een aantal onderwerpen besproken die (normen en waarden) gevoelig zijn en waarover Thuishuis De Speelhoek afspraken heeft gemaakt, zodat groepsleidster en invalkrachten dezelfde richtlijnen hanteren en er geen misverstanden over kunnen ontstaan.

Pesten

Iemand van zijn fiets aftrekken: dat kan plagen zijn. Maar ook pesten. Het is plagen als de kinderen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een

volgende keer is het de ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Door elkaar te plagen leren kinderen om met conflicten om te gaan. Het hoort bij het groot worden.

Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen, veelal op een bedreigende manier. De pestkop misbruikt zijn macht: het slachtoffer wordt geslagen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd. Vaak is er een groepje kinderen dat meedoet met de pestkop, dit zijn de meelopers. Naast deze openlijke vormen van pesten komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een kind altijd wordt buitengesloten, nooit ergens aan mee mag doen, op geen enkel feestje wordt uitgenodigd.

Pesten is geen eenvoudig probleem. Toch wil Thuishuis de Speelhoek pesten bestrijden en dit is ook mogelijk zolang het serieus wordt genomen. Dat betekent dat kinderen moeten weten dat ze om hulp kunnen aankloppen bij de leidsters om hen heen. Voor de leidsters betekent het, dat ze aandacht moeten hebben voor de signalen van de kinderen. Ze moeten luisteren naar wat de kinderen te vertellen hebben en daar over praten. Vijandig gedrag, zoals slaan, pesten en plagen wordt dus besproken. Er wordt ingegrepen als er een kind door een ander wordt geplaagd door: met de plager te praten, of bij herhaling van ongewenst gedrag hem een paar minuten apart te zetten in de groep. Afhankelijk van de ruimte wordt er gekeken waar ruimte is om het kind even apart te zetten, de begeleiding geeft deze plek aan. Daarna wordt het gedrag kort nabesproken en wordt de situatie daarmee afgesloten. Er moet steeds ruimte zijn om opnieuw te beginnen.

Leidsters laten kinderen zien dat andere kinderen door plagen verdrietig kunnen worden en reiken hen voorbeelden aan hoe zij dit weer kunnen goedmaken. Hierdoor leren kinderen ook rekening houden met anderen. Anderzijds wordt geprobeerd de kinderen die geplaagd worden te leren weerbaarder te worden. Dit wordt gedaan door hen eerst te laten proberen een conflict zelf op te lossen. Lukt dit niet dan helpen de leidsters hen om door middel van een gesprekje voorbeelden aan te reiken hoe zij zichzelf weerbaarder kunnen maken.

Seksualiteit en intimiteit

Omdat seksualiteit en intimiteit nogal waarde en cultuur gebonden is, heeft Thuishuis hierover afspraken gemaakt. Bij de intake wordt aan ouders verteld hoe wij hierover denken en welke afspraken wij hebben. Ouders wordt de gelegenheid gegeven hun mening te geven. Als deze heel afwijkend is, worden er gerichte afspraken gemaakt. Hieronder wordt kort beschreven wat de afspraken zijn over intimiteit, taalgebruik, verkleed, toiletbezoek en voortplanting.

Wij hebben op onze locatie het boek van Channah Zwiép, "Doktertje spelen en zo, omgaan met lichamelijke intimiteit en seksualiteit."

Op het kindercentrum Thuishuis de Speelhoek wordt veel geknuffeld met de kinderen. Kinderen zitten op schoot, worden gedragen en natuurlijk verschoond.

Als kinderen nieuwsgierig worden naar hun eigen lichaam of van dat van de andere kinderen en leidsters gaat de groepleidster daar zo normaal mogelijk mee om. Natuurlijk stelt de groepleidster wel grenzen om zichzelf en de andere kinderen te beschermen tegen ongewenste intimiteiten.

Een paar voorbeelden:

- als kinderen de verschillen tussen jongens en meisjes gaan opmaken, bijvoorbeeld tijdens een wc bezoek, gewoon benoemen.
- als een kind de groepleidster aanraakt op intieme plekken, benoemen dat je dat niet fijn vindt. Tot 2,5 jaar leidt de groepleidster het kind af en benoemen de

leidster het niet. Dit omdat de groepleidster ervan uitgaat dat kinderen op die leeftijd dit niet bewust doen.

- ook kinderen mogen het zeggen als ze een aanraking niet fijn vinden.
- kinderen mogen 'doktertje' spelen, de kleding blijft aan, trui mag wel omhoog om te luisteren' op de buik.
- wij geven de kinderen, als zij dat willen, een kusje op de wang

Voortplanting

In het Thuishuis is het boek "Doktertje spelen en zo" van Channah Zwiép aanwezig om te raadplegen.

Taalgebruik

Thuishuis De Speelhoek heeft besloten om voor meisjes plasser te gebruiken en voor jongens piemel.

Als kinderen van huis uit een ander woord meekrijgen, geven de leidster aan, dat dat ook kan, maar dat de groepleidster piemel en plasser zegt.

Verder heeft het Thuishuis afgesproken dat de groepleidster de kinderen bij hun roepnaam noemt en geen koosnamen gebruikt voor het kind. Het Thuishuis vindt dit iets voor thuis.

Verkleeden

Als kinderen zich willen verkleeden, gebeurt dat altijd onder toezicht van een leidster. Bij het aantrekken van verkleedkleden wordt in ieder geval altijd het ondergoed aangehouden, ook i.v.m. de hygiëne. Het Thuishuis maakt geen onderscheid tussen jongens en meisjes met betrekking tot verkleeden. Jongens mogen prinsessenjurken aan en lippenstift op en de meisjes mogen zich ook verkleeden als soldaat of piraat.

Thuishuis de Speelhoek doet ook elk jaar mee met de nationale modderdag. Thuishuis vraagt de ouders altijd oude kleding mee te nemen zodat kinderen niet naakt of alleen in hun onderbroek in ieders zicht spelen. Als er geen oude kleding voor handen is, krijgen de kinderen wat kleding van het Thuishuis aan. De allerkleinsten krijgen nog gewoon een luier om, als ze nog niet zindelijk zijn.

Toilet bezoek

Kinderen worden bij Thuishuis De Speelhoek minstens drie keer per dag verschoond of begeleid naar het toilet. Het Thuishuis heeft in het kindercentrum 2 toiletten tot zijn beschikking. De kinderen mogen in tweetallen onder begeleiding of zelfstandig naar het toilet, er wordt geen onderscheid gemaakt tussen meisjes en jongens. Het kan dus voorkomen dat er een meisje en een jongen op het toilet zit. Kinderen die nog een luier om hebben mogen ook naar het toilet. Zij worden hierin begeleid door de groepleidster.

5. Ouderbeleid

De ouders worden nauw betrokken bij zaken die de opvang betreffen. Het uitgangspunt hierbij is, dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de wensen van de ouders. De samenwerking met de ouders is van belang, om gegevens over (de ontwikkeling van) het kind aan elkaar uit te kunnen wisselen, wat ten goede zal komen aan in de invulling van de opvang van ieder kind. Er wordt gezorgd voor verschillende momenten en vormen van contact.

5.1 Kennismaking

Nieuwe ouders kunnen bellen om contact op te nemen of even binnen lopen tijdens de openingstijden, om informatie te vragen. Tijdens het kennismakingsgesprek worden wederzijdse wensen en verwachtingen met elkaar besproken. Ik wil graag van ouders horen wat een kind al kan, leuk vindt en misschien nog lastig vindt. Ouders krijgen informatie over het beleid en krijgen een rondleiding door de ruimte.

5.2 Intake en wenbeleid

Tijdens het intake gesprek worden afspraken gemaakt over de wenperiode van het kind op de dagopvang. Tijdens deze wenperiode wordt het kind ondersteuning en vertrouwen geboden door de leidster zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen. Voor ieder kind is dit een individueel proces en in overleg met de ouders zal de opbouw steeds besproken (en eventueel aangepast) worden. Een voorbeeld zou kunnen zijn dat het kind eerst een uurtje blijft bij Thuishuis De Speelhoek en dan opgehaald wordt door de ouders. Dit kunnen we 2 keer doen (en steeds een beetje langer), zodat het kind weet dat de ouder terug komt en ondertussen kan gaan spelen. Het liefst laat ik het kindje wennen op de dagen dat het ook in de opvang komt. Ik adviseer ook om het kind te laten wennen vóór de officiële datum van het starten van de opvang.

Ook voor BSO kinderen vinden we het belangrijk dat ze zich snel thuis voelen. We maken daarom met de ouders afspraken, hoe vaak en op welke dagdelen hun kind komt wennen, dit wordt langzaam opgebouwd. In de groep wordt het kind door de vaste leidster geïntroduceerd en daarna stellen de kinderen zich voor. Het kind wordt (door de andere kinderen) wegwijs gemaakt in het Thuishuis en het krijgt de tijd, langzaam te wennen aan de leidster, de kinderen en gewoontes en afspraken die in het Thuishuis gelden. Afhankelijk van het verloop hiervan, worden de afspraken omtrent het wennen eventueel herzien: het is immers een individueel proces.

Als een kind vanuit de dagopvang in de BSO groep komt, kent het kind de leidsters en de meeste kinderen al en is de ruimte vaak ook bekend. Meestal is een uitgebreid wenproces dan ook niet nodig. We maken, in overleg met de ouders, een plan om het kind rustig te laten wennen door één of twee middagdelen mee te doen in de BSO groep. Afhankelijk van het verloop hiervan, stellen we gemaakte afspraken eventueel bij, het wennen is immers een individueel proces.

Ouders worden tijdens het intake gesprek ook op de hoogte gesteld op welke dagen en tijden wij de groepen samenvoegen. Omdat kinderen hun stam groep verlaten wordt dit vastgelegd in een 'overeenkomst opvang buiten de stamgroep'. Deze overeenkomst wordt door ouders en of verzorgers ondertekend.

5.3 Halen en brengen

Aangezien ouders/ verzorgers op verschillende tijden werken, hanteert Thuishuis de Speelhoek geen vaste haal- en brengtijden.

Bij het halen en brengen praten we de dag door. Voor de leidster is dit moment belangrijk om informatie uit te wisselen. Ouders kunnen ervan uit gaan, dat de leidster belangrijke informatie over hun kind doorgeeft en bespreekbaar maakt. Een voorbeeld is, dat het kind zelf ontdekt heeft hoe de treinbaan in elkaar gezet moet worden of dat het kind goed geslapen heeft; maar ook als er wat mis gaat tijdens de opvang (het kind is hard gevallen bijvoorbeeld), zal dit eerlijk met de ouders besproken worden. De leidster staat open voor de ouders en houdt rekening met hun ideeën en gevoelens. Uiteraard gaat de leidster zorgvuldig om met de informatie die zij van de ouders krijgt. Andersom wordt ook van de ouders verwacht dat zij belangrijke informatie over hun kind of de situatie thuis doorgeven. Dit zou bijvoorbeeld een gezinsverandering kunnen zijn, een opvallende verandering in het gedrag of dat het kind slecht geslapen heeft en erg moe is.

5.4 Schriftje

Voor de kinderen tot de leeftijd van 1 jaar wordt er dagelijks in een schriftje geschreven. Er wordt beschreven hoe het met het kind gaat en welke vorderingen er zijn. Na het eerste jaar wordt het schriftje vervangen door een persoonlijke map waarin prietpraat, foto's, knutselwerkjes etc., verzameld worden. Dit is een leuke herinnering voor later. In Thuishuis de Speelhoek krijgen alle ouders per week een weekverslag toe gestuurd per mail. In het weekverslag wordt o.a. beschreven;

- Bijzondere gebeurtenissen, zoals Sinterklaas of een uitstapje.
- Activiteiten.
- Nieuwe gebaren.
- Foto's.
- Liedjes.

5.5 Oudergesprekken

Na 6 weken vindt er een evaluatie gesprek plaats, waarin met de ouders de ervaringen van de eerste maanden worden besproken.

Daarna krijgen ouders elk jaar een uitnodiging om het welbevinden en de ontwikkeling van het kind te bespreken tijdens het jaarlijks oudergesprek. Dit gebeurt voor de kinderen van 0-4 jaar op basis van de observatiemethode Pravoo, voor kinderen van 4-12 jaar op basis van ingevulde formulieren van de observatiemethode "Methode Welbevinden". Oudere BSO kinderen krijgen hierbij de mogelijkheid, ook zelf een formulier in te vullen met hun eigen ervaringen. Tevens wordt met de ouders het zelfstandigheidscontract doorgenomen en eventueel aangepast naar behoefte en mogelijkheden van het kind op dat moment.

Het doel van dit ouder gesprek is om een compleet beeld te krijgen over hoe het kind zich voelt en ontwikkelt in het Thuishuis. Buiten de oudergesprekken is het altijd mogelijk voor ouders zelf een afspraak te maken als zij zich zorgen maken over het gedrag van hun kind.

5.6 Oudercommissie

De oudercommissie bestaat uit minimaal drie ouders die op een vrijwillige basis een bijdrage leveren aan het beleid. De oudercommissie behartigt de belangen van ouders en kinderen. Deze commissie mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van het Thuishuis de Speelhoek, zoals het pedagogische beleid, openingstijden, op het gebied van opvoeding en veiligheid.

6 Organisatie

6.1 Personeel

Een vast gezicht op de groep vind ik heel belangrijk, kinderen krijgen zo de kans een band op te bouwen en zich veilig te voelen. Uiteraard geldt dit ook voor invalkrachten en personeel.

Jeannette, Carlijn, Marrit, Nanda en Jessica zijn de vaste gezichten bij Thuishuis de Speelhoek. Alle Personeelsleden beschikken over de juiste diploma's.

Jeannette valt in op beide groepen en is maandag, dinsdag en donderdag aanwezig. Carlijn, Marrit, Nanda en Jessica hebben een vast aantal uren/dagen bij Thuishuis de Speelhoek.

Daarnaast is er ondersteuning in onze werkzaamheden van stagiaires. Zij zijn ten allen tijde boventallig en allemaal in het bezit van een goedgekeurde Verklaring Omtrent Gedrag.

Er vindt onderling veel overleg plaats, zodat alle bijzonderheden overgedragen kunnen worden. Zo werken we met een overdrachtsschrift, hebben we een groepsapp, ook voor de leuke nieuwtjes en foto's van activiteiten.

6.2 Vervanging

In Thuishuis de Speelhoek wordt vervanging zoveel mogelijk uitgevoerd door de vaste krachten. Hier kiezen we bewust voor, zodat er een bekend gezicht is voor de kinderen. Een invalkracht voldoet aan de opleidingseisen die worden gesteld aan pedagogisch medewerkers (zoals beschreven in de CAO Kinderopvang) en is in het bezit van een geldig VOG (Verklaring Omtrent Gedrag).

De invalkrachten zijn regelmatig in het Thuishuis aanwezig, zodat zij de kinderen goed leren kennen en vertrouwd raken met hen.

Bij een calamiteit wordt, indien er maar 1 leidster aanwezig is, een beroep gedaan op een achterwacht, Grietje Bron. Naast de achterwacht Grietje Bron kan er ook een beroep worden gedaan op de vaste medewerksters. Een dergelijke situatie is bijvoorbeeld wanneer de leiding met spoed naar de dokter moet met een kind. Bij een calamiteit zijn de achterwachten binnen enkele minuten aanwezig.

6.3 Stagiaires

Thuishuis de Speelhoek werkt met stagiaires van verschillende scholen. De stagiaires volgen in de meeste gevallen een opleiding in Welzijn en Zorg, deze opleidingen kunnen verschillen in niveau. Zo zijn er stagiaires van niveau 3 en 4. In het begin van de stageperiode staat de kennismaking met de kinderen en ouders/verzorgers voorop. De stagiaires maken een korte nieuwsbrief naar de ouders toe om zich voor te stellen. Langzaam bouwen zij het vertrouwen op en zullen dan meer en meer mee gaan helpen bij de dagelijkse werkzaamheden en activiteiten en ondersteunen op deze manier de leidsters. Taken die ze onder andere doen zijn: de kar klaar maken voor het drinken en fruit, de tafel dekken, actief deelnemen aan activiteiten met de kinderen. Daarnaast krijgen de stagiaires vanuit hun opleiding praktijkopdrachten mee. Wij bespreken deze

opdrachten met hen en bieden hen de gelegenheid om de opdrachten uit te voeren. Wij bespreken de uitwerking van de opdrachten samen met de stagiaire, geven feedback en bieden begeleiding op dit vlak. Voor stagiaires van niveau 4 geldt, dat ze in hun laatste jaar ook organisatorische opdrachten vanuit hun opleiding krijgen.

Daarnaast zijn er snuffelstagiaires, zij "snuffelen" alleen op de groep, om te kijken of zij hierin een opleiding willen gaan volgen. Zij ondersteunen enkel het personeel, dit zijn taken zoals onder andere de vaatwasser in- en uitruimen, fruit snijden en drinken inschenken. Ook helpen ze mee tijdens activiteiten met de kinderen, het is belangrijk dat ze de kinderen leren kennen.

Wij vinden het leuk om stagiaires te begeleiden en ze kennis te laten maken met het werken met kinderen, iets wat elke dag weer verrassend is. Het personeel van Thuishuis de Speelhoek mag alleen een stagiaire begeleiden als zij hiervoor de betreffende opleiding hebben gevolgd. Carlijn en Jeannette hebben de betreffende opleiding gevolgd en zijn de vaste begeleidsters van de stagiaires. Met onze collega's wordt de voortgang van de stagiaire besproken in het teamoverleg en daarnaast heeft de begeleider met haar stagiaire evaluatie gesprekken. In dit gesprek wordt o.a over de opdrachten van school, de omgang met de kinderen en het algehele verloop van de stage besproken. De stage begeleidster is ook aanwezig bij de gesprekken met de stage mentor van school. Stagiaires zijn ten allen tijden boventallig.

6.4 Ontwikkelingsgericht werken

In Thuishuis de Speelhoek zorg ik voor een sfeer van warmte en veiligheid door als vaste en sensitieve verzorger aanwezig te zijn, goed te luisteren en adequaat te reageren op ieder kind. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de kans om te spelen, de wereld te ontdekken en zijn eigen grenzen te verleggen. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van ieder kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, in zijn eigen tempo en interesses. Ik draag zorg voor het aanbieden van condities voor het spel en voor voldoende aanbod van activiteiten en spelmaterialen, dat bij de leeftijd en interesse van elk kind aansluit. Het speelgoed in Thuishuis de Speelhoek is uitnodigend voor de fantasie en stimuleert verschillende aspecten van de ontwikkeling, zoals de lichamelijke ontwikkeling (fijne en grove motoriek), cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door op alle gebieden voortdurende uitdaging en vooruitgang te maken, zal uiteindelijk het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van kinderen groter worden.

6.4.1 Observeren, signaleren

In Thuishuis de Speelhoek wordt twee keer per jaar, op vaste momenten, een observatie uitgevoerd om een kind te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Naast deze vaste momenten wordt elk kind tijdens activiteiten ook geobserveerd. Uit deze observaties kunnen bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden. Ieder kind zal geobserveerd worden door steeds dezelfde vaste leidster. Al tijdens het intakegesprek wordt aan ouders vermeld, wie de mentor van hun kind zal zijn. In Thuishuis de Speelhoek kan dit de ondernemer of een andere vaste leidster zijn. De mentor volgt de observaties en de ontwikkeling van het kind volgens het gekozen ontwikkelingsvolgsysteem en is altijd eerste aanspreekpunt voor de ouders en bij BSO ook voor het kind zelf.

Voor de observaties wordt gebruik gemaakt van twee verschillende methodes: Pravo wordt gebruikt voor kinderen tot 4 jaar, dus voor de peuter- en dagopvanggroepen. De Methode Welbevinden wordt gebruikt voor kinderen vanaf 4 jaar, dus voor de BSO-

groep. De ondernemer zelf is ervaren in het op juiste wijze gebruiken en toepassen van deze methode en begeleidt het personeel hierin. Door met elkaar te overleggen en observaties van kinderen te bespreken, kan ook het personeel goed met deze methode werken en zo ook als mentor bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren. Wanneer er vragen zijn over de methode zelf of over de ontwikkeling van een kind, kan altijd de hulp van de pedagoog van Stichting Thuishuis ingeroepen worden.

Uit een eenmalige observatie kan blijken, dat een kind achterloopt in een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, worden in deze fase geen vervolgstappen ondernomen.

6.4.2 Begeleiding, vervolgstappen

Mocht na een tweede observatie de achterstand nog steeds aan de orde zijn en is er sprake van een sterker, alarmerender signaal, dan volgen verdere stappen. De mentor van Thuishuis de Speelhoek zal de aard van deze achterstand in kaart brengen om het kind daarna op passende wijze ontwikkelingsgericht te kunnen begeleiden. Dit kan, afhankelijk van de aard van de problematiek, met behulp van de pedagogische hulpmiddelen behorend bij de gebruikte observatiemethode. Ook kan in overleg met de pedagoog van Stichting Thuishuis een passend begeleidingsplan opgesteld worden. Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, zal de pedagoog het kind observeren en zal zij, mede met behulp van de ervaringen van de mentor, een advies/een plan van aanpak, opstellen. Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatie instrument. Op basis van deze conclusies wordt het plan van aanpak eventueel bijgesteld.

In het geval er externe zorgbegeleiding noodzakelijk is (doorverwijzing gebeurt altijd in overleg met de pedagoog van Stichting Thuishuis) sluit de mentor zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien mogelijk zijn er contacten met de externe zorgverlener (zoals bv. het consultatiebureau, de huisarts, fysiotherapeut, JGZ, logopedie en CJG).

6.4.3 Rol van de ouders

Tijdens het structureel volgen van de ontwikkeling van een kind worden de ouders steeds betrokken in het proces, er worden geen stappen ondernomen zonder medeweten en goedkeuring van de ouders. Ouders worden ook actief betrokken bij de aanpak van eventuele achterstanden.

Dit geldt ook voor een juiste overdracht naar de basisschool/BSO. Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in overleg met de ouders zal besloten worden dit middels een warme overdracht zal verlopen. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht gewenst. (Een warme overdracht is een persoonlijke en mondelinge overdracht.)

6.5 Pedagogische ondersteuning

Er is, zoals aangegeven, een pedagoog aanwezig bij Stichting Thuishuis. Zij kan met haar deskundigheid ondersteuning bieden aan Thuishuis de Speelhoek. Opvallend gedrag van een kind kan met de pedagoog besproken worden, zodat het Thuishuis een goede opvang voor het kind kan blijven bieden. Naast de opleidingen die ik gevolgd heb voor

het starten van mijn eigen Thuishuis, heb ik ook de opleiding kindercoach met goed gevolg afgerond. Een kindercoach geeft begeleiding aan kinderen en jongeren met o.a. faalangst, pesten, negatief zelfbeeld, echtscheiding, moeilijkheden met leren en verdriet. Dit zie ik als een meerwaarde voor mijn Thuishuis. Met deze deskundigheid en kennis kan steeds gekeken worden naar een passende aanpak, zodat elk kind zich prettig en welkom voelt in Thuishuis de Speelhoek.

6.6 De pedagogisch beleidsmederwerker – coach in Thuishuis de Speelhoek

Met ingang van 1 januari 2019 wordt er in de kinderopvang verplicht gewerkt met een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach. De taken die horen bij deze functie en de werkwijze daarin bij Thuishuis de Speelhoek worden hier toegelicht.

De eigenaresse van Thuishuis de Speelhoek, Jeannette Koopmans, is opgeleid om deze gecombineerde functie van pedagogisch beleidsmedewerker / coach zelf uit te voeren.

Pedagogisch beleidswerk

Jeannette Koopmans is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid. Dit beleid wordt regelmatig bijgesteld en aangevuld op basis van nieuwe inzichten vanuit dagelijkse praktijk en nieuwe wet- en regelgeving. Deze aanvullingen en wijzigingen worden altijd besproken met de oudercommissie en de medewerkers.

Thuishuis de Speelhoek zal per kalenderjaar op 1 januari vastleggen hoeveel uur beleidswerk op jaarbasis zal worden ingezet. Dit gebeurt op basis van het aantal locaties (LRK-nummers) van het Thuishuis. Deze berekening en inzet zal per kalenderjaar worden geregistreerd in een apart document dat inzichtelijk is voor de oudercommissie en de medewerkers.

Ondersteuning door stichting Thuishuis.

De taken die horen bij het ontwikkelen, vertalen en implementeren van pedagogisch beleid naar de praktijk worden met ondersteuning van de pedagoog en adviseur van stichting Thuishuis uitgevoerd.

Coaching

Alle beroepskrachten, inclusief de eigenaresse en leidsters met een nul-urencontract/contract met flexibele uren, krijgen coaching. De coaching wordt verricht door de eigenaresse van Thuishuis de Speelhoek. Voor de coaching van de eigenaresse zelf zal gebruik gemaakt worden van het aanbod van stichting Thuishuis. De pedagoog (Margit Vos) en adviseur (Ellen Kappen) van stichting Thuishuis zijn beide opgeleid als orthopedagoog en zij zullen invulling geven aan deze coaching. Er zal per kalenderjaar op 1 januari vastgelegd worden hoeveel uren coaching op jaarbasis moeten worden ingezet en hoe deze uren over de medewerkers worden verdeeld. Deze berekening en inzet zal worden geregistreerd in een apart document.

6.7 Protocollen

6.7.1 Meldcode

In Thuishuis de Speelhoek is een meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd die (aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en/of seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie.

6.7.2 Medicijngebruik

In verband met allerlei wettelijke regelingen met betrekking tot medisch handelen worden er in principe in Thuishuis De Speelhoek geen medicijnen toegediend aan kinderen.

Medicijnen toedienen is volgens de wet BIG een eenvoudige medische handeling en mag alleen verricht worden na schriftelijke toestemming van de ouders. Wanneer de groepleidster medicijnen toedient zonder toestemming van ouders is zij strafbaar. Bij het toedienen van medicijnen wordt gewerkt volgens het medicijnprotocol. Dit geldt voor zowel medicijnen op doktersrecept als homeopathische en zelfzorgmiddelen.

Als een medicijn toegediend moet worden in Thuishuis, gelden de volgende afspraken.

- Het medicijn zit in de originele verpakking
- De originele bijsluiter is bijgevoegd.
- Op het etiket staat de naam van het kind en de dosering vermeld.
- De ouder geeft toestemming voor het toedienen van het medicijn door het invullen en ondertekenen van een formulier. Op het formulier wordt vermeld om welk medicijn het gaat en hoe en wanneer het toegediend moet worden.
- De ouder geeft instructie over de wijze van toedienen.
- Als het toedienen van de medicatie bij het kind niet lukt, wordt de ouder hiervan op de hoogte gesteld.

Allerlei middelen die niet aan de bovenstaande criteria voldoen wordt niet door de groepleidster toegediend.

6.8 Privacy

Thuishuis de Speelhoek gaat zorgvuldig om met de gegevens van ouders, zij hebben recht op privacybescherming. Ouders wordt toestemming gevraagd wanneer er over hun kind contact of overleg is met derden, die niet met de opvang verbonden zijn (school of hulpverlenende instanties). Er wordt door de leidster geen vertrouwelijke informatie over de kinderen of ouders aan andere kinderen of ouders in de opvang gegeven.

Mocht het, in belang van het kind, noodzakelijk zijn om de achterwacht en/of invalkracht op de hoogte te stellen van persoonlijke informatie, dan zal dat enkel in overleg met de ouders gebeuren.

6.9 Verzekeringen

Thuishuis de Speelhoek heeft een AVP verzekering afgesloten. Als een kind schade toebrengt valt dit onder de AVP van de ouders. Thuishuis de Speelhoek heeft daarnaast de volgende verzekeringen afgesloten:

Aansprakelijkheid verzekering voor bedrijven, dit dekt de kosten voor schade aan derden; een ongevallen verzekering, deze verzekering dekt de kosten tijdens een ernstig ongeval op het Thuishuis. Aangezien de risico inventarisatie jaarlijks wordt uitgevoerd, is de kans op een ernstig ongeval klein.